

Razne najnovije svetovne vesti

PRAGA — Radio je danes zjutraj poročal, da se je izvršil samomor Jan Masaryk, češki zunanji minister. Bil je sin ustanovitelja češke republike Tomáša Masaryka. V smrt ga je gnala sramota češke, ki je postala plen komunistov. Jan Masaryk je bil rojen v Ameriki, v Brooklynu, N. Y.

CONCORD, N. H. — Prve primarne volitve v Zed. državah so se vršile včeraj v državi New Hampshire. Tukaj sta se potegovala za republikanske delegate guv. Tom Dewey in Harold Stassen. Vse je napeto čakalo izid volitev. Štetje še ni končano; toda vse kaže, da bo dobil od 8 delegatov guverner Dewey 6, Stassen pa dva.

SAN FRANCISCO — General Lewis B. Hershey, ki je bil v vojnem času načelnik nabornih komisij, je včeraj povedal, da vlada že trenira uradnike za naborne komisije in sicer po državah. Namen je, da bodo naborne komisije lahko takoj delovale, če pride sila.

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došlo preko Trsta)

LONEC OČITA PISKRU, DA JE ČRN. — Rimski liberalni list "Risorgimento liberale" naštevajo grozovitosti, ki so jih izvršili italijanski vojaki. Tako kaže malo zabrisati, kar so Italijani naredili proti Slovincem in Hrvatoma, ko so dve leti in pol ugnjali svoje hudobije na jugoslovanskih tleh. Titova vlada namreč sedaj zahteva razne italijanske generale, naj jih Italija izroči, da jih Tito po svoje kaznuje. Pri tem se jasno vidi, da so si bili oboji totalitarci precej podobni. Prej fašisti, sedaj komunisti. Mnogi prejšnji fašistični črnosrajčki na Primorskem so tudi z veliko lahkoto sedaj preskočili v komunistične rdeče vrste.

Mi pa bi hoteli, kot prav piše "Slovenski Primorec", vprašati svet, kdaj bo Tito odgovarjal za strašne zločine, ki ji je izvršil nad lastnimi rojaki. Ni ga bilo večjega zločinca na Slovenskem in nihče ni povzročil več solza kot partizani, ki so se po končani vojski poklali čez 10.000 slovenskih fantov in mož. To so zločini, ki so v primeru z njimi majhni vsi zločini, ki so se kdaj izvršili na slovenskih tleh.

VOLJA NARODA, TO SE RAZUME, IN PA ZA DEMOKRACIJO

Praga. — Nova češka vlada, ki je izvršila samo voljo naroda, to se razume, ko je stlačila dežel v rdečo malho, se je med drugim spravila tudi nad filmske slike. Prepovedala je kazati vse filme, v katerih nastopajo sledeči ameriški igralci: Gary Cooper, Ginger Rogers, Robert Montgomery, Robert Taylor in Adolph Menjou. Seveda, to je samo "slučajna", da so bili prav ti filmski igralci, ki so pričali pred kongresnim odsekom proti — komunistom.

V Missouri bodo zopet streljali race

St. Louis. — Država Missouri bo letos nekoliko popustila pri postavi za streljanje divjih rac. Vlada urad je namreč ugotovila, da se števil divjih rac ne krči, kakor se je pred tremi leti, zato jih bodo smeli lovci nekaj več nastreli.

Češki konzul odstopil v Hamburgu

Hamburg. — Češki generalni konzul v Hamburgu, polkovnik Hagny, se je odpovedal, ker se ne strinja z novo komunistično vlado doma.

MacArthur bi imel geslo: odpor komunizmu če bi bil kandidat

Amerika mora povedati, da bo branila za vsako ceno svojo svobodo

Tokio. — General MacArthur, ki je prejel Japonec s Pacifika ter s pametno upravo vodi okupirano Japonsko, bi bil pri volji kandidirati za predsednika Zed. držav, ako bi mu bila nominacija ponudena na republikanski konvenciji. Izrečno je pa povedal, da nominacije sam ne bo iskal.

Znano je, da MacArthur smatra komunizem za največjo nevarnost demokraciji in de je treba razširjenje komunizma ustaviti, tako ali pa tako.

Kakor se je MacArthur izrazil, je za Zed. države danes največji problem delovanje z Rusijo. On ne vidi vzroka, zakaj bi se ne dalo z Rusijo mirnim potom govoriti in sicer bi morala govoriti osebno predsednik Zed. držav in Jože Stalin. Toda pri tem bi morale Zed. države jasno povedati, da so pripravljene poslušati vsake metode, ki bi bile potrebne, da branijo ameriški način življenja.

MacArthur misli, da bi se Moskva umaknila, če bi enkrat videla, da so Zed. države pripravljene seči tudi po "močnejših metodah," da ustavijo pohod komunizma preko zemeljske oble.

Tisti, ki so blizu MacArthurju pravijo, da bi bila to ena njegovih platform, če bi postal predsedniški kandidat.

Kar se tiče njegovega stališča napram delavstvu, je znano, da on zagovarja srednjo pot, da se zavaruje pravice delodajalca in delavca, ne eni ne drugi nimajo večjih pravic po ameriški ustavi.

MacArthur nima načrtov, da bi prišel kmalu domov. Ako bi ga pa republikanska konvencija imenovala za predsednika Zed. države, bi prišel z letalom domov in nagovoril konvencijo. Tako mislijo ožji prijatelji.

Iz krogov republikanskih voditeljev se doznava, da niso nič kaj prijazni kandidaturi generala MacArthurja. Prepričani so namreč, da imajo Belo hišo že v žepu in da ni treba ravno vojaka za kandidata, ki bi imel sicer največ pristašev med narodom. Zato pa nekateri demokratični voditelji resno mislijo, da bi kandidiral generala Eisenhowerja, s katerim bi prav lahko premagali vsakega republikanskega kandidata, razen MacArthurja.

Ako bi pa kandidirala oba, MacArthur in Eisenhower, vsak na drugi listi, potem pa nihče ne ve, kdo bi bil izvoljen.

NAM JE TUKAJ DOBRO, ZATO SE PRI VSAKI PRILIKI SPOMNI MO NA BEGUNCE

GARFIELD HTS. DOBI NOVO BOLNIŠNICO

Na 21. marca bodo zasadili prvo lopato za novo bolnišnico v Garfield Heights, Ohio. Bolnišnica bo stala na McCracken Rd. blizu Marymount višje šole. Bolnišnico bodo oskrbovali usmiljenke reda sv. Jožefa. Bolnišnica bo stala okrog \$2.000.000 in bo imela 175 postelj.

Načelnik zdravniškega štaba je dr. Chester Jablonski. Skof Hoban, civilni in zdravniški voditelj bodo navzoči pri slovesnosti 21. marca.

JANKOVIČEV ORKESTER IGRA V LA SALLE

Naš zastopnik Anton Strukelj sporoča, da bo igral Jankovičev orkester iz Clevelanda na sv. Patrika dan, to je 17. marca v La Salle, Ill. v Slovenskem narodnem domu. Prireditelj bo pod pokroviteljstvom vojnih veterana. nov št. 4668.

Fantje prijazno vabijo mlade in stare, ob blizu in daleč, da se udeležijo te prijetne zabave v La Salle!

Zed. države kujejo zaročo proti Rusiji, je ložba rdečih

Unifikacija zapadne Evrope ima samo namen udariti na Sovjetsko Rusijo

Moskva. — Rusija je poslala noto Zed. državam, Franciji in Angliji, v kateri jih dolži, da Zed. države snujejo zedinjeno zapadno Evropo, da se Evropo razdeli in da se dvigne vojaška sila v Nemčiji, a vse to z namenom za napad proti Sovjetski Rusiji.

Rusija dolži zapadne zaveznike, da imajo namen zgraditi vojaško silo v Porurju, kjer bo strateška baza za ameriški imperializem v Evropi proti Rusiji.

Ta obtožba je odgovor Moskve na konferenco zastopnikov Amerike, Anglije in Francije, ki se je vršila pred nekaj dnevi v Londonu in katere je bila po izjavi Moskve kršitev dogovorov v Potsdamu. Ta konferenca je zaključila, da se združijo zapadno Nemčijo, ki se pod okupacijo zaradi padnih velesil, da pride Porurje pod njih kontrolo in da se ustvari v zapadni Nemčiji federacijska vlada.

Moskva dalje dolži zapadne zaveznike, da imajo namen razdeliti koncil štirih sil, ki ima sedež v Berlinu, pri katerem je tudi Rusija.

Iz raznih naselbin

Arma, Kansas. — Po parmetni bolezni je umrl Anton Kral v Pleasantu, kjer je živel zadnjih 15 let, prej pa v Armi in Bretzy Hillu. Star je bil okrog 67 let, doma iz Sevnice, Štajerske, v Ameriki od 1910. Sorodnikov tukaj ne zapuša.

Sharon, Pa. — Dne 24. febr. je umrla Mary Zagar (prej Zug), stara 74 let, doma iz Iške vasi pri Igu, v Ameriki 47 let, članica ABZ in samostojnega društva v Girardu, O. Tukaj zapuša moža Martina, ki je že več let na bolniški postelji neozdravljivo bolan, dalje štiri sinove, hčer, poročeno Jukica, drugo hčer v Chicagu, tudi poročena, brata Franka v Minnesoti na farmi, brata Antona v Warrenu, O., sestro Persin istotam in sestro Jert v Middlesexu, Pa.

Češka univerza pride morda z liste

Washington. — Ameriška vlada bo morda vzela Karlovo univerzo v Pragi z liste univerz, na katerih lahko študirajo ameriški veterani na stroške Zed. držav. Vrok za to akcijo bo, ker je češka komunistična vlada odslavila nekaj profesorjev in dijakov, dolžec jih, da so proti komunizmu.

Marshallov načrt je premostil prvo zapreko v senatu

Državni tajnik apelira na poslansko zbornico za prejem načrta

Washington. — Vse izgleda, da Marshallov načrt za obnovo Evrope ne bo imel posebnih težav v senatu. To je pokazalo prvo glasovanje o dodatku k predlogu, da se zmanjša predlagana vsota od \$5.300.000.000 na \$4.000.000.000. Dodatek je predlagal senator Ball iz Minnesote, ki načeljuje skupini republikanskih senatorjev, ki mislijo, da vlada vpraša za Evropo preveč.

Dočim je vlada vprašala za več kot 6 milijonov, je predlagal senator Vandenberg \$5.300.000.000. Senat je glasoval o dodatku k predlogu, kakor ga je stavil senator Ball in ga porazil z 53 proti 19 glasovom. To kaže, da bo sprejet Vandenbergov predlog z veliko večino, kadar pride na glasovanje.

Senator McKellar iz Tennessee, ki je bil sprva proti Marshallovemu načrtu, je zdaj zanj in sicer radi tega, ker so se komunisti polastili Češke in so na tem, da pograbijo tudi Finsko. McKellar je izjavil: "Ako Rusija pobese še katero deželo ali jo skuša pobasati, bo stopila naša dežela na čelo tistih, ki hočejo braniti tako deželo in vse druge, do zdaj še svobodne države v Evropi."

Medtem se je pa državni tajnik Marshall posvetoval s poslanecem Martinom, ki je speaker poslanske zbornice. Urgiral ga je, naj skuša kakor hitro mogoče izvesti sprejem predloga za obnovo Evrope, kakor bo to storil senat. Vlada misli, da mora Marshallov program postati zakon ob času, da bo preprečil sredi aprila poskus komunistov v Evropi, da strmoglavo vlade, kakor na primer v Italiji.

Kongresni odsek poroča, da komunisti pričakujejo polom v Zed. državah

Washington. — Kongresni podosek, kateremu načeljuje kongresnica Frances Bolton iz 22. okraja (Cleveland, O.) poroča, da je prišel po enoletni preiskavi do prepričanja, da komunisti pričakujejo svetovno revolucijo vsak čas.

"Komunisti imajo samo en cilj in ta je svetovna revolucija," poroča ta odsek. "Začetek revolucije, ki bo krvava (tako računajo komunisti) bo v Zed. državah in to z depresijo. Depresija se bo potem naglo širila po vsem svetu. Iz depresije bodo nastale revolucije, katere bodo netili komunisti po navodilih iz Moskve. Rusija se dejansko teh revolucij ne bo udeležila. Ampak ko bo videla, da je svet ena sama zmešnjava, tedaj bo nastopila Rusija, ki bo dotlej varčevala s svojimi silami in bo z lahkoto osvojila ves svet."

Odsek potem pravi v svojem poročilu, da smo glede teh ciljev komunistov prav tako brezbržni, kot smo bili takrat, ko je delal Hitler načrt za osvojitve sveta, ki je to javno povedal v svoji knjigi.

Potem odsek kritizira vlado Zed. držav, ki nima za razne agresivne akcije Sovjetske Rusije drugega kot očetovsko svárilo, kot bi smatrali Ruse za porodne otroke. "Poredni so, to niso otroci," konča poročilo kongresnega odseka.

NOVI GROBOVI

Peter Bukovnik

Po kratki bolezni je umrl v Polyclinic dobro poznani Peter Bukovnik, star 61 let, stanujoč na 7314 Broadway Ave. Tam je vodil prodajalno s pivom na debelo. Zapuša žalujočo soprogo Dorothy roj. Fabian, sinove: Raymond, Norman, Robert, vnuka Garry A. an, brata Johna, lastnika Bukovnika Studio, ter več sorodnikov.

V Ameriki je bil 35 let in je bil član dr. Carniola Tent 1288, društva France Prešeren št. 17 SDZ in Forest City Camp 115 WOW. Pogreb bo v petek zjutraj ob 8 iz Želetovega pogrebnege zavoda na St. Clair Ave. v cerkev sv. Lovrenca ob 9 in na Kalvarijo.

Frank Vogel

Po daljši bolezni je umrl Frank Vogel st. stanujoč na 21951 Priday Ave., Euclid, O. Bil je star 70 let. Tukaj zapuša soprogo Elsie roj. Simončič, sina Franka, hčer Paulo omož. Householder, tri vnuke in več sorodnikov. Rojen je bil v Račji vasi, fara Cerklje, kjer zapuša več sorodnikov. V Ameriki je bil 50 let in član društva Kras št. 8 SDZ in Janeza Krst. ABZ.

Pogreb bo v petek zjutraj ob 8:15 iz Želetovega pogrebnege zavoda na 152. cesti v cerkev sv. Kristine ob 9 in na Kalvarijo.

Goldie Anderson

V nedeljo zvečer ob 6:20 je umrla Goldie Anderson, stanujoča na 587 E. 99. St. Zadelo jo je srčna kap. Bila je stara 46 let in doma iz Pennsylvanije. Mož Walter ji je umrl pred 15 leti. Njeno dekleško ime je bilo King. Zapuša štiri otroke: LaVerne, Walter, Estelle in Mildred Jasko. Zapuše brate William, James, Roy in sestro Violo Maddock, ki je žena Ernesta Modica. Pogreb bo v četrtek pop. ob 2 iz Grdinovega pogrebnege zavoda na Highland park pokopališče.

John Sabo

V nedeljo zvečer je bil zadet od avta John Sabo, stanujoč na 1645 St. Clair Ave. in je na posledicah umrl v St. John's bolnišnici. Bil je vdovec in zapuša tri nečakinje. Star je bil 72 let. Mnogo let je vodil grocerijona Hamilton in 17. cesti, potem na State Rd., v Elyria, O. v Fairport Harbor in zopet v Clevelandu na Lakeside in 14. cesti. Pogreb ima v skrbni Grdinov pogrebni zavod.

Pogreb za Sam Brekiche

Pogreb za pok. Sam Brekiche bo v četrtek pop. ob 1 iz Svetkovega pogrebnege zavoda v cerkev sv. Save ob 2 in potem na rusko pokopališče.

Kadar morate pomoči preko ceste, imejte na sebi vedno kakel predmet, da vas voznik lažje opazi.

TRUMAN BO NA VSAK NAČIN VZEL KANDIDATURO

Washington. — Senator McGrath, načelnik izvršnega odbora demokratske stranke je izjavil, da bo predsednik Harry S. Truman kandidat za predsednika, ako ga bo demokratska konvencija nominirala na zborovanju meseca julija.

To je Mr. Truman že zdaj izjavil, da pove svoje stališče vsem tistim, ki iščejo kakšnega drugega kandidata za demokrate. Posebno južni demokratje javno govorijo, da Truman ne more biti izvoljen jeseni in da morajo radi tega iskati kakega drugega kandidata.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Smrt v domovini—

Steve Mejak iz 15620 Saranac Rd. je prejel brzopjavno sporočilo, da mu je v nedeljo 7. marca umrl v Košani pri Postojni brat Jožef, star 60 let. Doma zapuša ženo in 3 sinove: 1 je inženir v Ljubljani, 1 je kapitan pri trgovski mornarici in eden je postajenalecnik v Pazinu; dalje zapuša pokojni doma štiri brate, v Clevelandu pa gori omenjenega. Naj mu bo lahka rodna gruda.

V bolnišnici—

John Hrvatin se nahaja v Cleveland Clinic bolnišnici, Euclid in 93. cesti. Nahaja se v sobi 614, kjer ga prijatelji lahko obiščejo.

Kdo bi dal afidavit?—

Mlad slovenski izobraženec prosi za afidavit, da bi mogel priti v Zed. države kot študent. Denar za prevoz in vzdrževanje tukaj ima sam in ne bo nikomer v breme. Poznam ga kot zanesljivega in dobrega. Rad bi mu pomagal, zato objavljam to prošnjo. Če bi bil kdo pripravljen storiti to veliko dobroto, naj bo še tako dober, da mi piše na naslov: Dr. Miha Krek, 6019 Glass Ave. Cleveland 3, Ohio.

Na obisk k sinu—

Mr. in Mrs. Anton Struna iz 1161 Norwood Rd. sta se podala na obisk k sinu Eddiu in družini v Columbusu, O. Eddie pohaja tam na državno univerzo.

Na treningu—

Nocoj se odpelje v Haines City, Florida, Frankie Matoh ml. sin poznane Frank Matohove družine iz 15917 Holmes Ave. Tam bo Frankie v zgozmetni treningu s teamom mesta Newark. Team spada k New York Yankees. Stanoval bo v hotelu Polk, kjer ga rojaki, ki živijo tam blizu, ob priliki lahko obiščejo. Mlademu slovenskemu igralcu želimo mnogo uspeha.

Zadušnica—

V petek ob 8:30 bo darovana v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. maša za pokojno Frances Turek.

Vesela vest—

Pri družini Mr. in Mrs. Herman Meglich, 6211 Glass Ave. se je oglasila teta štorjka in pustila za spomin zalo hčerko. Mati in dete se dobro počutita v bolnišnici sv. Ane. Poznana Mr. in Mrs. Frank Godic, 1273 E. 55. St. sta s tem postala že tretjič stari ata in stara mama, Mr. in Mrs. Joseph Meglich, ki vodita mlekarino na 1003 E. 64. St. pa prvič. Poznani John Hrovat Sr. pa že tretjič pra stari oče. Naš poklon vsem skupaj.

SLOVENSKI IZGNANCI SO SI REŠILI LE GOLO ŽIVLJENJE, POMAGAJMO JIM!

Darovi za begunce

V našem uradu so bili izročeni ali poslani sledeči darovi za slovenske begunce:

Po \$10 so darovali: Matt Hribar, Painesville, O., Mrs. Frances Prhne, Barberton, O. in Mrs. Ida Brozich, Cleveland, O. Karol Vintar, 5704 Bonna Ave. je daroval \$8; po \$5: Anton Polk, 7612 Myron Ave., Joseph Mehle, Goodland, Minn. in neimenovana \$1.

Iskrena zahvala vsem skupaj in prosimo še nadaljnjih darov za slovenske begunce.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVEC, Editor)
6117 St. Clair Ave. Henderson 9623 Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.
Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6, za 3 mesece \$3.50.

1948	MARCH	1948
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year;
\$5 for 6 months; \$3 for 3 months.
Canada and all other countries outside United States \$10 per year; \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second-class matter January 6th, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

88

No. 49 Wed., March 10, 1948

Večbarvni fašizem

Dasi v zadnjem času ni slišati kaj več o fašizmu v Ameriki, vendar je slednji še vedno pri življenju in se še vedno bavi z načrti, da pride končno na oblast. Kakor nekatere druge ideologije, tako tudi fašizem najbolje uspeva ob konfuziji in ekonomskem kaosu, ob političnih katastrofah, škandalih in socialnih trenjih.

Kaj pa je prav za prav fašist? Levičarskemu totalitarizmu je fašist vsak, ki se ne strinja z njegovo politiko in ideologijo. Ako se ozremo nekoliko nazaj, se bomo spomnili, da so bili od časa do časa "fašisti" tudi Roosevelt in drugi dobrotniki človeškega plemena.

Fašist je enostaven človek, ki deluje podtalno za strmoglavljenje naše republikanske vladne oblike, katero želi nadomestiti z absolutno politično in ekonomsko diktaturo, organizirano pod vladno ene same stranke.

Fašist je človek, ki ne zaupa nikomur, ne demokratičnemu procesu, ki ne zaupa večini in ki uvideva potrebo vlade, katera bo gospodarila nad vsako fazo našega življenja; vlade, ki nam bo ukazala, kje in kaj moramo delati, kaj moramo misliti, kako voliti, kako se ženiti in močiti, kje in kaj moliti ali ne moliti, kje in kdaj potovati itd. Fašist je človek, ki sovraži vse one ljudi, kateri vztrajajo pri svojih pravicah do državljskih in človeških svoboščin. Izkratka: fašist je zaveden pristaš totalitarizma.

Poleg tega je fašist tudi patološki tip človeka z mrznjo. On sovraži Angleže in Francoze, Ruse in Grke, črnce in Kitajce. On sovraži vse te tako v masi kot posameznike. Vsi ti so inozemci in vse te principijelno sovraži. On sovraži žide in katoličane in daje mu dovolj časa, bo sovražil tudi protestante. On je tako sto-procentno Amerikaneec, da pozablja principe, za katerimi Amerika stoji.

Fašist ne priznava nobene srednje poti. Njemu so vsi liberalno orientirani ljudje komunisti, ne glede na to, kako vztrajno se slednji bore proti komunizmu.

Ameriški fašist javno obožuje evropske fašiste, prav tako tudi totalitarce Južne Amerike. Dva njihova vzora — Hitler in Mussolini — sta mrtva, Franco in Peron pa sta še pri življenju.

Poleg velikega respektu do inozemskega fašizma kaže ameriški fašist tudi definitivno mrznjo proti svoji lastni vladi. On pravi, da je 100-procentno Amerikaneec, toda hkrati je 100-procentno proti vladi, ki mu daje svobodo in vse ostale svoboščine. Fašist vam bo povedal, da so se naši voditelji popolnoma prodali Wall Streetu ter internacionalnim bankirjem. Kapitol v Washingtonu je torišče vsega zla, iz katerega ne more priti ničesar dobrega.

Fašisti zahtevajo, da je treba narediti Ameriko močno, toda kadar pride do tega, da se podpre temu primerno politiko, ki gre za obrambo naših obal in naših interesov, tedaj fašisti zarjovijo, da so naši voditelji "warmongerji" ter da nas hočejo zavesti v tretjo svetovno vojno.

Ameriški fašizem je bil najmočnejši v času, ko je imel za seboj prestiž in vire Hitlerjevega internacionalnega podzemlja, ki je delovalo potom nemških konzulatov in vohunškega aparata.

Upamo, da ste gornji članek s premislekom prebrali ter ga tudi v polnem smislu razumeli. Če ne, ga še enkrat prečitajte; ne bo škodilo. Prečitajte ga, potem pa potegnite smerne mehanizme med fašizmom in današnjim komunizmom, in opazili boste, da sta si enakovredna brata ter tako podobna drug drugemu kakor jajce jajcu. Oba delujeta pod enakimi principi, oba sta si zaslužila mladino že od njene rane mladosti, oba preganjata vse, ki so drugačni misli kot režim predpisuje, oba zatirata vsako opozicijo ter morita njene voditelje. Oba rožljata s sabljami in se razširjata z imperialističnim nasiljem, in oba zmerjata miroljubne zapadne narode z "warmongerji", "imperialisti" in "agresivneži", torej z vsemi onimi primki, ki po vsej pravici njima pripadajo! Razlika med komunizmom in fašizmom je samo v barvi: nemški in laški fašizem sta bila rjava in črna pobarvana, moskovski pa ima rdečo barvo! Cilji vseh teh fašizmov pa so enaki: agresivni imperializem na izven, popolno zasužnjevanje mas doma! Nemški fašizem je imel svoje Gestapove za strahovanje ljudskih mas in za špioniranje v njihovem življenju, rdeči fašizem pa ima svoje Gpuce, Oznovce in druge slične rablje ter njihove špiceljne, ki jim tirajo ubogo ljudstvo pod nož!

Podpirajte Ligo katoliških slovenskih Amerikancev

BESEDA IZ NARODA

Proletarčeve razlage

Cleveland, O. — Sodeč po Proletarčevem razlaganju (dne 3. marca) je bil komunistični državni udar v Čehoslovakijski sijajna in hvalevredna poteza, s katero so veliki ljubitelji svobode in demokracije v Krem-linu rešili čehoslovsko ljudstvo pred strašnim anglo-ameriškim imperialističnim zasužnjevanjem. Čehoslovaki (razlaga Proletarcev povsem resno) so zdaj nadvse srečni, saj stoji zdaj na pragu zlate socialistične dobe. (Če tega praga slučajno ne morejo najti, jim ga bo pokazal Proletarcev, kajpak.)

Naravno, da si Proletarcev ne more kaj, da ne bi med vrsticami pohvalil novega komunističnega prokuratorja Gottwalda, ki je v njegovih očeh fant od fare, ker je (pravi Proletarcev) nadomestil Beneša in anglo-ameriške imperialiste ter preprečil njihove črne nakane. Socialistični izdajalec Fierlinger je nadvse tudi v visokih čisljih pri Proletarcu, saj je bil vendar Gottwaldov glavni paj-das.

Vse kaže, da bodo morali za-četi četrti letni Proletarčev delati svoje lastne komentarje, če si namreč ne žele nakopati ne-ozdravljive možganske in mo-ralne zapeke.

Ivan Jontez

Ob 100 letnici in ob 50 letnici

Matija Torkar rojen dne 27. sivečana 1. 1832 slovenski duhovnik ljubljanske škofije, je leta 1895 v ljubljanskem listu "DOM in SVET" mesečniku za leposlovje in znanstvo, napisal nekoliko črtic iz svojih mladih let. Opisuje dobo in tedanje življenje ljubljanskih dijakov, med katerimi je bil tudi on sam v letu 1848, je med raznimi zanimljivostmi zapisal tudi tole: "13. dan sivečana leta 1848. je velenamenit v avstrijski zgo-dovini. Jel je namreč kar ma-homa prodirati po vseh kromo-vinah narodnostni princip. Pri-čel pa se je s prevratom fev-dalnega sistema; narodi so ho-teli več svobode, kmetje so že-leli ostreosti se hudega jarma grajskega. Težko je res kmet opravljaj grajskega toliko in in še več tlaka, nego je dni v letu, težko ga je tlačila deseti-na in robota. Vsaki si je želel polajšave iz tega suženjstva; a grajska mogočnost je bila jako vplivna in ta štrana tako zamotna, da je radi njene ko-čljivosti nihče ni znal razvozla-ti, nihče se je na dotakniti; "nam quis contra Jovem fulgu-ra mittat?" mislili so si celo vladni bogovi. (Takrat pač ubogi tlačan in desetina ni slu-til, da pride kdaj z odpravo de-setine in tlake iz dežja pod kap, od trinoskih palic pod oderu-ške kremplje krščenih in ne-krščenih židov.) Kar se razleg-ne glas: "Constitution! Frei-hiet! Gleichheit!" in ta glas pride tudi v Ljubljano. Menda dne 18. sivečana 1. 1848. se jame zvečer s smukom zvirati pri-čevljarskem mostu tolpa roko-zdelskih pomočnikov in učenec, dijakov in postopačev pred prodajalnico na tranši s prisi-timi belimi trakovi na prsih, kričoč: "Constitution! Frei-hiet! Gleichheit! Ven z Met-ternichom!" Imel je namreč tukajšen trgovec v izlozbi pod steklom jako lepo Metternicho-vo podobo v naravnih velikosti. To so zahtevali kričati; a trgo-vec si pomore s tem, da jim v mraku vrže na tlak drugo manj veržno — Metternichovo pod-obno — sliko. To zgrabijo na-padalci, raztrgajo jo na kosce in vržejo raz čevljarski most v Ljubljano. Jedna želja se jim je izpolnila, tembolj, ker so se vsi stražniki poskrili, da-

si bi bili z mokro cunjjo lahko razpodi vse razgrajalce. Ta-ko pa so drli naprej s krikom: "Freiheit! Gleichheit!" pred mestno hišo. Ondi se zopet po-novi krik in ropot; iz uličnega tlaka izrujejo nekaj kamenja, in kmalu so na mestni hiši vsa okna razdrobljena. Iskali so namreč mestnega župana R. Ko pa počel glas, da župana ni doma, ker je odšel v gledališče, zažene se čimdalje bolj narastla truma razsajalcev pred gleda-lišče, razbije vrata in udere no-ter; župan pa zbeži iz lože in se skrije. V tistem hipu potrgajo napadniki vse drogeve in sohe okrog Zvezde. Ko so tudi v gledališču razbili okna, zapode se po mestu v uradne hiše, raz-bijejo na njih cesarske orle in zunaj na vseh cestah poskajo mitnice. Drugo jutro že nih-če več ni maral plačati vzno-že ali mitnine. Kakor blisek se je ta upor raznesel po mleka-rih in drugih doščelch po vsi ljubljanski okolici, rabuke in grožnje so postajale čimdalje hujše. Okoličani so se nekje zagnali v grad, zažgali in raz-bili po pisarnah stole, mize, table, podobe, urbarske knjige in uradne akte, sploh vse, kar-koli so dosegli. Tako je zbe-gano ljudstvo razumevalo "prostost in enakost", in ta-ko ji razumeva še dandanes.

Misliti je bilo torej; treba, ka-ko bi se ustavili temu divja-nju; zakaj — sedaj je tu, sedaj tja poknil glas: "Pri tej in tej muti se zbirajo oboroženi kmet-je in hočejo privreti v mesto, zapaliti je in vse razdejati." Regularna posadka vojakov se je zdel premajhna. Zato ne-utegoma pozovejo ulance iz bližnjih posadek; med tem pa so se več dni v mestu snovale in oboroževale mestne in dija-lske straže. Kdor ni imel sam orožja, dobil je v mestni hiši staro puško na kresilni kamen, in ko se teh ni bilo več, jemali so kole, drogeve in ročaje od starih metel. Hiše so morale biti zvečer ob 8. uri zaprte, mla-dina in zlasti mlajši dijaki so morali biti doma. Tako so do-mači vojniki in mestna garda več večerov čakali kmetov iz okolice, ulanci so bliskoma pe-telali na svojih vrancih s ka-rabinarji in sulicami na šiskar-sko, dolensko, šempetersko in tržaško cesto do mut; naposled so vendar vsi skup spoznali, da so kmetovske grožnje le pra-zen strah.

Med tem pa se je čim dalje bolj urejala mestna straža, ki je menda narastla do šest kom-panij. Vanjo privzeti so bili tudi večji dijaki iz V. in VI. šole; logikarji in fizikarji (VII. in VIII. šola) pa so imeli svo-jo posebno gardo s klobuki ka-labrezarji, s kokardami in last-no uniformo, kakor svoje po-sebno načelnitvo izmed doktor-jev-profesorjev. Poveljnik pa je bil neki Suhnl. Vsa ta gar-da je potem za vrsto oskrbo-ovala navadno častne straže pred governerjem in pred ce-sarskimi blaginjicami. Manj-še sarže so bile razdeljene med imovitejše možake in med take, ki so drugim na "haubothu" pred šolo (na sedanjem Valva-zorjevem trgu) ali pa v dežel-ni hiši kupovali pijske. Da je šola ob tem dirinjaju in ob to-likih zmešnjavah trpela veliko škode, misli si vsak lahko: Se-daj na straže, sedaj k ordinan-cijam, in še tedaj, kadar so v šolo prišli in bili iz kakega predmeta poklicani, imeli so kopico izgovorov, ali pa so skri-vši padali pod klop, in zadosto-val je klic sosedov: "Ist auf der Wache — Straži." Najbolj pa-metno jo je pogodil tisti gore-bno — sliko. To zgrabijo na-padalci, raztrgajo jo na kosce in vržejo raz čevljarski most v Ljubljano. Jedna želja se jim je izpolnila, tembolj, ker so se vsi stražniki poskrili, da-

igral vojske, kakor mali otro-ci?"

Ni moči izreči, koliko so si nekateri previdni profesorji prizadevali, ne le z razlaga-njem "ustave" in s pravicami "ustavnih držav" — saj živ krst ni imel o tem pravega pojma — temveč tudi z resnobnim svar-jenjem odvracati dijake od po-litičnih vrtincev in homatij. Go-tovo najbolj se je v tem oziru trudil v izbornih govorih in raz-laganjih po cele dni dopolne in popoldne prav naš profesor Petruzzi. "Šed nitiur in ve-titum semper cupimusque ne-gata", hudo nagnjenje v člove-ku so spoznavali že stari mod-rjani. Narodni princip je pri-čel svoj tok in nobena moč ga ni več zadržala, in sicer v Avstriji s tem, da so nas po-skušali priklopiti v Franko-brod. Nemška zveza je celo di-jaki so pomagali velikansko zastavo z grbi vseh k nemški zvezi spadajočih dežel nesti na ljubljanski grad v spredvoj po Florijanski ulici. Gori pri-sedši jo obesijo na delgem dro-gu proti glavnemu mestnemu trgu, in tesarski mojster Košir, možak velikar ter krepke po-stave, trobil je na vse štiri ve-trove s stolpa na govorno tro-bilo: "Hoch lebe das vereinigete Deutschland!" in iz sto in sto grl je odmeval jednak vrišč. Može, kakor pokojni dr. Blei-weis, so se smehljaje muzali tem komedijam. Čez noč pa pride vihar in vsi skupaj skr-pani grbi mogočne germanske zveze so bil izjutraj na kosce raztrgani in razpršeni, da je z grajskega stolpa molel le še drog. Na šolskem poslopju obešene tri jednake zastave so bile na jutro prav tako scunja-ne. Kaj ne — slabo znamenje za zjedinjeno Germanijo!

V šolah je ostalo še 1. 1848. vse ob starem, ker v naglici in med letom nihče ni vedel sveta s premembami; tembolj pa je šumela zavrelca za shod v Frankobrodu. Še naši Dolenj-ci so se vnelali zanj in tje po-slali kmetu Gr. iz Mirne peči. Kaj je ta poslanec, nazaj pri-sedši, svojim sosedom in somi-šljenikom vse kvasil in tvezel, to je presmešno, da se ne bi zapisalo v trajen spomin. Pra-vil je med drugim, kako je bil na Dunaju v cesarski palači silno prijazen sprejet, kako so ga posadilina blazinast stol, prinesli mu iz omariče kranj-skih mesenih klobas in poljič najboljše golenice iz Gadove peči, in ga silili, naj vse to poje in izpije, da se bo v Frankobro-du dobro postavil za Avstrijo in prav opravi svoje velevažno poslanstvo. Še na pot so mu dali celo gnat in hlebec belega kruha. Take in jednake je iz-pod pazduhe jemal in mirno-peški kmetje so vse te godčev-ske imeli za golo resnico in str-meli nad njim, da, kar zijali so, ko jim je za gotovo obečal, da je tlaka in desetina proč, le z malo krajciji se bo odkupila, drugo bo pa cesar sam odpla-čal, jeden del pa grofije utr-peli. Tisti gospod kmet pa, ki je bil v cesarski palači tako ele-gantno sprejet in s klobasami in z gnjatno pogoščen, spal je v Frankobrodu na opeu slame v konjskem hlevu."

Nikoli se ne kaže tako jasno, da je človek mala in malenkost-na stvar, kakor v veliki nesre-či ali v veliki sreči. Obe ga skoro uničita. V veliki nesre-či si noče in ne zna pomoči, v velikem veselju se ne zna brz-dati in tako izgubi svojo samo-tjnost. A človek je ustvar-jen za to, da ima samostjno voljo, da sam sebe vlada, ne pa, da bi vladale njegovo voljo dru-gje moči.

Resni-oljub.

Rdečo lisico so pripeljali v Ameriko iz Evrope leta 1750 in jo tukaj zaredili. Seveda ta lisica ni danes več čiste evrop-ske pasme, ker se je pomešala z domačo ameriško lisico.

ČE VERJAMETE AL PA NE!

Nikoli več, pa nikoli več. . . bi bil zapel, ko sem ležal tam v resju in praproti in otepal okrog sebe, da se ubranim muh, ko-marjev in brencljev, ki so mora-li imeti, sodeč po številnih obi-skih, neke v bližini konvencijo ali pa vsaj kongres. Komunis-tičnega prepričanja bodo, sem ugotovil, ki so tako nazarensko sitni in vztrajni. Pa študirani morajo biti, da tako dobro vedo, kje človeka najbolj gane. Kaj mislite, da se je kateri vsedel na škornje, zlomek! Kadar je kateri pribrenčal z motorjem, ki je dajal globok glas, še ni bi-lo tako hudo. Ampak tisti z vi-soko ubranimi štimami, ti so bili od hudika. To so bili slavni ameriški moskiti, ki se ti zviška zapirajo v kožo in te začopati, da kar poskočiš.

Kar je prav, je prav, sem kon-čno rekel, ko le ni bilo naše eks-pedicije odnikoder. Že dlje ča-sa so prihajali na moja ušesa komaj razločljivi glasovi, pa ni kazalo, da bi se kaj posebno po-maknili do moje strateške po-zicije. Barabe (da jim človek ne more dati lepše besede) so se zmenili, da bodo postavile mo-je potrpežljivost na preskušnjo in nalašč oklevajo tam pred goz-dom, sem si rekel. Vstal bi, šel k njim in jim vrzel medveda v glave, enčes: kar sam se igraje-te, mulci! Kaj pa mislite, da vam bom za pajaca? Pa me je spet nekoliko potolažila misel, da imajo morda težave z Jože-tom Zalokarjem, ki ga morda ne morejo pripraviti v gozd. Morda je Jože videl kakšno vrano, ki je ječaje letela kam v vas in se-daj razlaga fantom o njegovi u-kročenosti in udomačenosti kavki, ki mu je napravljala veliko veselje doma po dvorišču, še več pa pre-glavice, kadar se je česa lotila v svojo zabavo. Veste, nekdo je Jože sadil fižol na domačem vr-tu. Bom se to povedal, ki smo

Zahvala Mr. A. Grdini

Chicago, Ill. — Poročano je že bilo, da smo imeli v čika-ški slovenski naselbini pri fari sv. Stefana lepo slikovno pred-stavo 29. februarja. Vršila se je v šolski dvorani v splošno zadovoljstvo vseh navzočih. Za malenkostno vstopnino smo vi-deli zanimive slike, kakršnih ne vidimo po raznih kino-gledali-šjih, ker so pač bolj narodne — slovenske ter katoliške obe-nem. Ne bom našteval vseh slik, ki smo jih videli, kajti na-zvoči smo imeli velik užitek. Žal pa je lahko vsem tistim, ki se te slikovne predstave niso ude-ležili. Trajalo je dobri dve uri in čas nam je kaj hitro pote-kel. Poleg slik pa je bil na programu tudi krasen govor.

Prav lepa hvala Mr. Anton Grdini, za krasne in navduše-valne besede, s katerimi nas je vzpodbujal k zvestosti do sv. ka-toliške Cerkve ter da se držimo proč od komunistov. Če bomo delali tako, bomo gotovo zvesti svoji veri in slovenskemu na-rodu. Bog plačaj za krasne be-sede v za ves Vaš trud, Mr. Gr-dina. Zeleč vam obilo uspeha, kakor tudi Dr. Kreku, v Stra-bane, Pa. Najlepši pozdrav. Leo Mladič.

—Da je zemlja okrogla naj-bolj dokazuje Magalhaesovo potovanje okoli sveta. Odjad-ral je leta 1519 v španski služ-bi iz Evrope ter jadral preko Atlantskega in Tihega oceana. Ustavil se je na Filipinskih o-potih, a tam so ga divjaki po-pili. Ostali mornarji so sreč-no prijadrali okoli Afrike spet v Evropo.

ravno pri tem. Jamice je na-pravil in metal fižolke lepo dru-gega za drugim vanje. Ko je vsega posadil v zadnji vrsti, je šel nazaj, da ga bo zasipal, pa ni našel niti enega fižolčka več v jamicah. Tam zraven njive se je pa sita drla njegova kavka in predržno gledala v svojega go-spodarja, kot bi hotela reči: drugega bo treba posaditi, oče. Kavka je namreč lepo zgledno hodila za Jožetom in sproti zo-bala fižol, ki ga je Jože metal v jamice.

Naj bo, sem rekel, še nekaj časa se bom otepal muh in po-čakal. Ampak ne dolgo. Kar je preveč, je preveč in vsaka stvar samo en čas trpi, so rekli suštar-jev oče na Menišiji v mladih le-tih, ko so Francoza zibali in ga zvrnili, gnido francosko, ki se je drlo ko sraka, pa ki mu ni bilo sile.

V pamet mi kane, da se morda ne spodobi taka vloga za uredni-ka. ki mora biti vsem drugim ljudem za zgled in tudi za napa-dalno točko, na katero se zlivajo vse gnojnice tega sveta in udar-jajo vse božje in druge strele ob hudem in jasnem vremenu. Saj res, me popade misel, kako pa je to, da sem si izbral prav ta stan, to nepotrebno zlo, ta antverh, ki je bolj za napotje kot za hasen človeštvu. To tako pride, bi re-kel prijatelj Jim in je človeku usojeno, da bo to in to, če se še tako brani.

Čakajte, bom povedal, kako sta oče in mati pogruntala, kaj bo njun sin, ko doraste. Kaj vem, pri čigavi hiši je bilo.

"Stara," je rekel mož svoji ženi, "jaz bom pa pronašel, kaj bo naš Japček, kadar doraste."

"Saj bi res ne bilo napek, če bi že naprej vedela," je bila do-brbra mati vsa vesela, da bo vede-la, kaj bo njen miljenček. "Am-pak, kako boš pa to zvedel?"

"Čakaj, boš kmalu zvedela," ji reče gospodar. Vzame iz že-pa desetak in ga položi na mizo. Potem vzame iz omare sv. pismo in ga tudi položi na mizo. Po-tem pa postavi tje še eno stek-lenico finega žganja.

"Vidiš, stara," ji reče mož, "zdaj bova pa videla, po čem bo Japček najprej segel. Če bo po-grabil desetak, bo veliki bankir. Ako bo segel po sv. pismu, bo gospod in najmanj škof in če bo, kar pa Bog ne zadene, segel po steklenici z žganjem, bo pa, no ja, saj veš, izgubljenec in fendut."

Oče in mati se skrijeta v so-sedno sobo in čakata, da pride Japček v sobo. Res prizvižga mali Jakec in zagleda na mizi tiste tri lepe stvari. Prime de-setak, si ga od vseh strani ogle-da, pa ga položi nazaj na mizo. Prime za sv. pismo, ga nekoliko prelista in položi nazaj. Potem gleda nekaj časa steklenico, po-tem pa seže po nji, izvleče za-mašek in povoha, kaj je notri. Postavi steklenico nazaj in paz-no pogleda po hiši, če ga kdo vi-di. Žive duše nikjer. Ni videl starša, ki sta ga špegala iz so-sedne sobe. Ko Jakec vidi, da je sam, seže po desetaku, ga vtakne v žep, pograbi sv. pismo in si ga dene pod pazduho, po-tem pa pograbi steklenico, ve-selo zažvižga in jo udari skozi vrata ven.

"Stara, ali si videla, kaj je na-pravil! Naš Jakec bo urednik!" reče oče.

Kaj vem, kje se je to. . . ča-kajte, zdaj pa res gredo! Zdaj se pa le pripravimo za surprise par-ty. Naglo potisnem medvedjo glavo na svoj komat, se potip-ujem, če je koža dobro priprta in čakam, da pridejo bližje.

Beg iz žrela smrti

V. 2.

Janez in Vinko ležita na soncu, strmita v večerno nebo in premišljujeta. Od nekje, iz tega mehkega miru, iz nasličnosti telesa, iz božanskega naročja stvarstva so jima vzcvetela vsa občutja in misli. Mišlita nazaj, na prestano trpljenje in nevarnosti in v srcu se jima budi ponos. Kako dober je Bog, kako ju skoraj čudežno varuje in vodi po poti preizkušnje k velikemu dejanju prostosti in notranjega očistitja.

Svet se je zožil, na nebu so se zablašale zvezde.

Poprej razsvetljen in razgaljen prostor je postal temen in skrivnosten.

"Čas je, da greva," je rekel Janez in vstal.

"Do Kresnic?" vprašuje Vinko.

"Do Kresnic, da polščeva kak čoln, če Bog da. Upajva, da bova na vse zadnje le prišla na levi breg Save," je mirno dejal Janez.

S hriba sta prišla na plan, na ravni svet spodaj, ki je bil razgrnjen v ozkem pasu do reke; prekoračila sta, cesto in prišla do obale. Tu sta zavila nazvoj proti Kresnicam.

Prihotapila sta se do grščine. V njej je gorela luč; po glasnem govorjenju in načinu besed sta spoznala, da je v njej partizanska postojanka. Kmalu sta opazila debelo žično vrv, ki je bila napeta čez reko od brega do brega. Na brodu pri velikem priklenjenem čolnu je stal partizan s puško. "Ali ga vidiš?" ga je šepetaje opozoril Vinko.

"Ali ga vidiš?" je Janez ponovil vprašanje in pokazal na plitev čoln, ki je bil zavlečen na breg, napol na kopnem, napol v vodi.

Čoln je bil kakih 50 metrov oddaljen od brega in strazarja. "Vidim," je rekel Vinko.

"Zdaj veš, kaj je najina dolžnost! Plazi se za menoj tako previdno in oprezno, kakor jaz. Če se nocoj ne bova prepejala čez reko, se ne bova nikoli!"

Vlegla sta se na trebuh in se previdno po vseh štirih plazila do čolna. Oči sta imela uprte v strazarja, ki je stal, s hrbtom obrnjen proti njima.

Priplazila sta se srečno do

čolna, ne da bi bila obrnila nase pozornost strazarja. Reka je tekla s tihim šelestom in s prozornim zelenkastim bleškom.

"Dvigniva rahlo in previdno čoln in ga neslišno položiva na reko," je velel Janez.

Prijela sa vsak za en konec čolna in ga, s pogledom uprtim v strazarja, neslišno položila na plitvino reke. Janez je velel Vinku, naj se uleže v čoln, nato se je še sam zvrnil vanj.

Janez se je nagnil čez rob čolna, segel z rokama v vodo, da je dosegel prod pod vodo in odprl čoln od brega, dokler ga ni zagrabil tok vode. Reka je tekla v kolenastem zavoju, s koritom nagnjenim na nasprotni breg. Janez in Vinko sta ležala nepremično in strmela v strazarja na bregu. Toda strazarja ni opazil, niti slisal ni ničesar. Tok vode ju je nesel navzdol po Savi ter se počasi bližal nasprotnemu bregu. Že sta se bala, da ju bo tok reke nesel naprej po sredi vode, dokler ju ne bo moč vode prekučnila in pokopala med skalami na prvem prevalu. Tisti čas pa sta opazila, da se je korito reke v zavoju nagnilo na o-sprotno plat. Janez se je oprijel nizkih vrbovih vej, ki so svoje zelenčaste roke pomakale v vodo, in čoln na ta način potiskal k bregu.

"Ko bo čoln zadosti blizu brega, budi pripravljen in skoči, a pazi, da ne prevrneš čolna," je ukazal Janez.

Vinko je vstal in čakal. Čoln je bil čedalje bližje desnemu bregu. Že je manjkalo samo en meter. Tudi Janez je stal, se krepko držal za močne veje in ustavil čoln v lenem toku vode.

"Skoči!" je ukazal Janez.

Vinko se je vzel in skočil iz čolna na obalo pod nizko vrbo z velikim lahkoto, ker je bila gladina reke malone enaka z robom obale. Za Vinkom se je pognal še Janez.

Pokleknila sta na zemljo, se odkrila in prekrizala v znamenje zahvale.

"Bog bodi zahvaljen na veke! Rešena sva velike nevarnosti," sta vzkliknila in od ginenosti so se jima zalesketale solze v oči. Čutila sta, da sta razbremenjena, ker ju je že dva dni moril prehod čez reko.

"Kam pa zdaj?" je vprašal Vinko.

"Naprej, kar naprej proti Lipoglavu in dalje proti Višnji gori. Ura še ni polnoč, do svitanja lahko prehodiva še dobršen del poti. Sicer bi rad jedel, če bi dobil, toda nocoj že gre. Dopoldne sva se bila lepo podprla."

Zavila sta za reko po kolovozu v smeri proti Ljubljani.

Čoln za njima je samotni in lahek plaval čedalje bolj naglo po Savi navzdol proti Litiji.

Zavila sta na levo med polje v gozd in nato v breg, a sta se kmalu izgubila v gozdu, da nista vedela, ne kod sta, ne kam gresta ter sta morala leči in počakati jutra.

16. Plamen ju je izdal

Pri prenosu čolna v vodo in z nočno hojo po rasi travi sta bila mokra čez kolena. Mrzilo je oba ter se jima ni dalo spati.

Ležala sta pod košatim gabrom in skozi drobne vrzeli med vejami in listjem opazovala zvezde. Pod gabrom je bila tema kakor ponoči v nerazsvetljeni sobi. Nekje sta slišala teči ververico in njeno hrkanje. Nekje globoko je zapel slavec. Drobil je celo uro in še dalje, dokler se ni začela tema razkrajati in je nebo dobivalo prozorno, jekleno bleščečo barvo in sijaj.

"Jutro se rodi," je zašepetal Vinko, da ne bi skanil svete ti-hote, ki je čedalje bolj žarela. (Dalje prihodnje.)

S. P. D. SV. MOHORJA

Ustanovljena 31. decem-bra 1921

Inkorporirana 12. oktobra 1923
Re-Inkorporirana 8. aprila 1940

CHICAGO, ILL.

Odbor za leto 1948:

Predsednik: John Blahar, 1925 W. 22nd Place
Podpredsednik: Frank Paklavec, 2335 So. 61st St. Cicero, Ill.
Tajnik: Jos. J. Kobal, 2113 W. 23rd Street
Blagajnik: Jos. Oblak, Jr., 1840 W. 22nd Place
Zastopnik: Anna Zokaj, 2050 W. Coulter Street
Duhovni vodja: Rev. Leonard Bogolin, O. F. M., 1823 W. 22nd Place
Nadzorniki: John Demas, 2730 Arthington Ave. — Karolina Pichman, 2335 So. Wolcott Ave. — Frank Dolenc, 2056 W. 23rd St.
Porotni odbor: Math Hajdinjak, 2017 W. 21st Place — Leo Mladic, 1919 W. 22nd Place — Pauline Osholt, 2020 W. Cermak Rd. — Anna Zerk, 1854 W. 21st Place
Društvena skrbnica: Dr. Jos. E. Uralich, 1901 W. Cermak Road in Dr. F. T. Gird, 1856 W. Cermak Road
Vratar: Frank Roblek, 1833 W. 22nd Place
Uradno Glasilo: "Ameriška Domovina"

Seje se vršijo vsako drugo soboto v mesecu ob 8. uri zvečer v cerkveni dvorani Sv. Stefana na 22nd Place in Wolcott Ave.

Društva sprejema v svojo sredo moške in ženske od 6. do 45. leta starosti. Pristop v Društvo je prost. Za natančno pojasnilo glede Društva in njenega poslovanja se obrnite na Društveno tajnika ali predsednika.

To je izvanredna ugodnost za vsakega katoliškega Solvenca v Chicagu. Rojaki, pristopajte v to domačo Društvo!

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Dolje preko Trsta)

(Nadaljevanje s 1. strani)

bil begunec v Trst pismo. Včasih so taka pisma boljše razlaga razmer, kot more biti suho časopisno poročilo. Pismo pravi med drugim: "V celi vasi je sedem ljudi, ki so prašiči proti drugim. Ti nas vse komandirajo in terorizirajo. Godi se nam tako do-bro; da bomo kmalu vsi jedli pri enem kotlu. Tako bo naša skupnost beračije. Pa ni tako samo v naši vasi. Povsod ista pesem. Nekaj pokvarjenec ima sedaj vse besede in gonijo vse v beračijo, ker imajo vso zaslobo v komunističnih zločinih na vrhu."

VSEGA MANJKA. — Drugo pismo govori: "Moj mož je zbe-lel na dvanajsterniku. Odpelja-li so ga v bolnišnico. Zdravnik-ko rekel, da bi ga mogli pozdra-viti, da pa nimajo na razpolago potrebnih zdravil." Torej tudi zdravil ni. In vendar Tito agiti-ra proti Marshallovem načrtu, ki naj bi pomagal Evropi na noge. Noče pomoči, ki mu jo nudijo kapitalisti.

REVEZ OSTANE REVEZ. — Dekla piše svojemu bivšemu gos-podarju v tujino: "Kaj so nam vse obljubovali ti, ki so sedaj na vrhu! In kaj smo dobili? Re-vež je še večji revež kot je bil po-prej. Ko bi imela vsaj skorje, ki jih drugod po svetu mečejo proč! Pišejo in govore nam, da je v "novi" Jugoslaviji za vsakega de-la dovolj. O, to je res! Na delo nas gonijo. Toda kruha za to de-lo ne dobimo. Seveda tisti, ki so splezali na vrh in nas druge pri-ganjajo, imajo še kaj drugega, ne samo kruh."

PISMO IZOBRAZENCA. — "Sedaj bomo gradili zadržne

domove. Tako nas uče in spodbujajo v vsaki številki svojih listov. Vse bomo delali z navdušenjem in zelo, zelo prostovoljno. Pa veš kaj? Vidiš, mi ne moremo cerkva kar na enkrat po-dreti. Tam pa se ljudje zbirajo in odvrčajo od nove vere. Zato mora za novo vero biti tudi ne-kaka cerkev, zbirališče. To bo za-družni dom. Tako vzamemo sta-ri cerkvi ljudi v nova zbirališča. Ko boš to bral se boš morda spomnil na Prešernovo pesem "Nebeška procesija."

Šel sem gledat, kaj pove ta pe-sem. Prešeren pravi kako hudič gleda, da iz Ljubljane še zmeraj pride v nebesa precej ljudi. Pa premišljuje, kako bi Ljubljancane zapeljal. Kmalu najde pravo misel. Prešeren to pove takole:

"Zidat vdihne jim' kazino,
kaj da je, ime pove:
žensko, možko tam mladino
z materami vred kaze."

To je tedaj ozadje gradnje no-vih zadržnih domov. Odvrniti mladino od cerkve in jo po svoje obdelati. Nič novega tedaj niso iznašli partizani. Hudič je to znal že v Prešernovem času. Za-družni domovi bodo taka kazina, če bo šlo po partizanskih načr-tih, kjer bodo vse skazili.

SOLA ŽUJEMBERK. — Med vojno so požgali šolo v Žužem-berku. Po treh letih so žužem-berčani končno le svojo šolo po-pravili. 21. decembra je bila slo-vesnost otvoritve. Slovesnost so seveda napravili za nekako pro-slavo partizanstva. Ti, ki so da-mes gospodarji, hodijo sami sebe hvalit po vsej deželi. Lačni lju-

dje pa si ob teh slovesnostih mi-slijo: "Po njih sadovih jih boste spoznali."

V MOSTAH PRI KOMENDI so zgradili novo šolo, da ni treba otrokom hoditi v šolo drugam. Ni še vse dodelano, vendar se že vrši v novem poslopju pouk.

"TEDEN ČISTOČE." — V slovenskih mestih je bilo toliko umazanije, da so morali nagnati ljudi k čiščenju s posebnim ted-nom čistoče. Cel teden so Mari-borčani in Celjani pospravljali (seveda zelo prostovoljno) po svojem mestu. V Mariboru so zlasti očistili prostore okrog ru-ševin. Sedaj pride na vrsto bela Ljubljana, da se očisti. Upamo, da pride kmalu čas, ko se očisti tudi komunistične nesnage.

Mihec in Jakec

Mihec: Kaj si ti Jakec komu-nist?

Jakec: Ne, Mihec, jaz nisem ko-munist.

Mihec: Kaj si pa, ko vedno odo-bravaš vse, kar je rdečega?

Jakec: Sem komunistični sim-patizer.

Mihec: Jakec, ali mi veš pove-dati, kakšna je razlika med komunistom in njegovim sim-pati-zerjem?

Jakec:

Mihec: Ker mi ne znaš odgovo-riti, ti bom pa jaz povedal: Komunisti so na vozu in dr-žijo v rokah vajeti in bič, simpatizerji pa vlečejo voz.

Mihec: No Jakec, še eno: Ali veš zakaj bežijo ljudje iz Ju-goslavije, da kar rampe lo-mijo s kamionom pri Bazovi-ci in Fernetičih?

Jakec: Zato ker je v Jugoslavi-ji toliko svobode, da so se je ljudje prenaejli in da kar bežijo pred njo.

Mihec: Zakaj pa ne beži nobe-den iz Trsta v Jugoslavijo?

Jakec: Zato ker Tržičani niso navajeni na podnebje, svobo-de in bi tam preko od same svobode aboleli in umrli.

MALI OGLASI

Kupim piano

Rad bi kupil piano, studio ali mali upright; cena mora biti zmerna. Kdor ima kaj primerne-ga, naj pokliče po 5 zvečer PO 3890. (50)

Stanovanje iščejo

Družina dveh odraslih oseb išče stanovanje 4 do 5 sob. Pokličite po 6 uri zvečer PO 3582. Dama lahko dobra pripo-ročila. (49)

Ugoden kup

Naprodaj je Spinet piano, raz-kazovalni model, jako zmerna ce-na. Zglasite si v Northeast Ap-pliance & Furniture, 22530 Lake Shore Blvd. Jerry Bohine, lastnik. (50)

Par išče stanovanje

Zakonski par nujno potrebuje stanovanje 4 do 5 sob; nič otrok. Pokličite po 7 uri zvečer GL 9012. (50)

Pojdite na farme!

Naprodaj je moderna 6 sob hi-ša z 10 akrov zemlje, velik sa-dovnjak, nahaja se ob tlakani ce-sti na Route 86, R. D. 3, komaj 3 milje južno od Painesville. Hiša je novo dekorirana z novim furnezom na olje za gorak zrak, ima zimska okna, dvojna garaža, velik kokošnjak. Vsa poslopja v izvrstnem stanju. Za podrobnosti pokličite Matt Teubl, Paines-ville 3065. (50)

Soba v najem

V najem se odda opremljeno sobo enemu moškemu. Naj se zglašijo na 18608 Neff Rd. (50)

Soba se odda

Odda se opremljeno sobo s po-sebnim vzhodom; odda se pošte-nemu moškemu ali ženski. Vprašajte na 1083 E. 67. St. spodaj.

Bolezni na mehurju in žlezah

Ako imate težave z vodo in vas peče v odvodnem kanalu, ali če morate večkrat na vodo ali čutite bolečine v trebuhu, je to nevarno znamenje. Posvetujte se z zdravnikom, ki ima 15 let uspešne izkušnje v bolnišnici v tej posebnosti.

DR. PAUL W. WELSH HYDROPATHIC CLINIC

423 Citizens Bldg., 850 Euclid Ave. Telephone MAIN 6016
Uradne ure: 10 do 4 razen ob sredah in po dogovoru

INCOME TAX

Za točno in zanesljivo postrežbo pri izpolnjevanju listin za dohodninski davek za leto 1947 pojdite k

John Rožance

15216 LUCKNOW AVE., blizu Memorial šole
Uradne ure:
od 10. zj. do 9. zv., ob nedeljah od 1. do 7. zv.
KENmore 3662

STEVE F. PIRNAT

6516 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio—HE 3500

POŠILJA DENARNA NAROČILA v Evropske države, vse pošiljave so jamčene.

PRODAJA ZABOJE za obleko in jestvine, sprejema pakete ter vse po-trebno uredi za odposlati v stari kraj.

VRŠI URAĐNE NOTARSKES POSLE: za točno in vjudo postrežbo se cenjeni rojaki lahko zaupno obrne na naš urad.

STEVE F. PIRNAT

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLESKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena

in stane samo:

\$ 2.00

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

SEDMAX Moving & Storage

ALSO LIGHT EXPRESSING

1024 E. 174 St.

KE 6590

Kadar potrebujete zavarovalnico

proti ognju, viharju, na avtomobila, šipe itd., se lahko in zanesljivo obrnete na

L. Petrich — IV 1874
10001 KILDEN AVLE

MAKO

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES YOUR BUY WORD

Perhaps you need vitamins. If you do, you need Vitamins that are...
Vitamins are essential for your health. They help you resist disease and keep you in good health. They are the building blocks of your body. They are the secret to a long and healthy life. They are the key to a better tomorrow. They are the answer to all your health problems. They are the only vitamins you need. They are the only vitamins that are...
Take one capsule every morning and you can forget about health problems. It's that simple. That's CONVINCE. Buy for only one capsule each day. That's ECONOMY.

GUARANTEE: Your money back if, after taking a single One-A-Day Vitamin Capsule every day for 30 days, you are not entirely satisfied. Be sure to ask for One-A-Day Vitamin Capsules.

MAKO LABORATORIES, INC.
Indianapolis, Indiana

Bo dovolj dela za vse. — Šest izmed sedem hčerk Mrs. Randall Bradley iz Chicaga se je postavilo k likalni mizi s svojimi likalniki za vezbanje v likanju. Mrs. Bradley drži v naročju 12 dni staro Mavis Marlene, ki se ji še ni treba učiti tega dela.

Našim naročnikom v Chicagu

naznanjamo, da sprejema naročnino za naš list, kakor tudi za oglase: TISKOVNA DR. "EDINOST" v Chicagu, na naslovu 1849 W. Cermak Road.

Tam vam pomagajo tudi sestaviti na željo razne oglase, zahvale in naznanila, itd. ter iste nam pošljejo za objavo.

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRADJA IN ZA BAVLANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 ST. CLAIR AVENUE
FRANK OVELBAR, lastnik

KAREL MAUSER

Rotija

Povest

Tedaj je Rotija nenadoma planila v jok. Z rokami se je oprila posteljne stranice in njen jok je bil podoben tuljenju zveri, ki se je uela v skopce.

"A — ta, a — ta", je kar naprej brundal Jurček in z roko grabil Marjeto za predpasnik.

"Tinetovec bo šel v nedeljo v Ljubljano pogledat, kako je z njim. Pa se ti pojdi", je čudno suho rekla Marjeta, potlej pa s sunkom vstala in odšla. Ni mogla gledati Rotijinih solz. Zdelo se ji je, da jo vsaka solza posebej obtožuje. Treba da je tega, ko bi bila Rotija lahko srečna z Jernejem.

Ko je Rotija ostala sama, se je počasi umirila. Otrok je sedel na tleh in brskal ilovico in špranje. Zunaj je sijalo sonce, od strehe je kapljala snežnica.

Tišina je z bolečo ostrino vrtala in Rotija je čutila, kako ji utriplje kri v vratu in v senicah. Igrajoči se otrok se ji je zdel delček Tineta, ki zdaj mora da žene umira, če ni že umrl. Morda je na zadnjem uro želel slišati njeno odpuščanje, pa ga ni mogel.

"Tinetovec gre v nedeljo v Ljubljano", je ponovila Marjetine besede. Ustavila se je ob njih kakor ob lesi, ki brani prehod na tuji svet. Čim bolj je premišljala, bolj jo je vlekle. V Ljubljani že dolgo ni bila. Od rok je do vlaka, peš je daleč, z avtom je pa drago.

"Pa bi vseeno lahko šla", se je borila sama s seboj. "In še kaj bi mi nesla. Štrkljiv je napelka, čeprav gotovo tudi Tinetovec ne bo šel prazen. Tinet je rad imel. V oolnici je križeva. Hrana je bolj za gospodu. Za kmeta, ki je navajen žgancev in mleka pa kaže in močnika, ni kaj prida."

Rotiji je bila misel čezdalje bolj všeč. Tine bi lahko koj uganil, da ni huda nanj. Saj res ni, le tako čudno težko ji je vselej, kadar govori z njim. Vse staro pade pred njo, kakor bi nekdo razvezal culo in razložil vse drage in ljube stvari z vsemi spomini, ki so navezani na sleherni predmet kakor ljubka pentlja.

Rotija ne more pozabiti, kako jo je Tine žalostno poklical, ko mu je izpulila otroka iz naročja. Tako neskončno otožno je pogledala, da se danes ne more prav razumeti, da se ni ustavila, ko je klical za njo.

"Morda je prav zavoljo mene šel v Jelovco", jo je grizel kes. "Videl je, da nisem za noben pomenek in da ga odrivam, pa je bil težko v vasi, ki je zapadel sneg. Saj bi segnil od dolgega časa."

"Potlej si tudi ti kriva, da se je ponesrečil", je vsekala misel. "Gnal se je, da bi pozabil vse hudo, pa se mu to nakrenilo."

"Kriva si, kriva", je vpilo v duši.

"Nisem smela pokazati, da ga se nisem pozabila", se je opravičevala. "Pod noge se še nisem nobenemu metala, tudi Tinetu ne."

"Iz same trme si bila taka", jo je dregnala druga misel.

"Ni res, svojo srečo sem pobijala, da bi je Jurčku ne manjka, da bi je ne stradal, kakor sem jo jaz. Zato sem odbila Jerneja, zato sem se tudi Tinetu izmikala. Nisem vedela, da se bo tako zgodilo."

Tedaj se je otrok začel komajzati po tleh. Iz špranje v tleh je bil s prstki nakopal umazane zemlje, da je bil ves črnkast po obrazu.

"Ta — ta, — a — ta — ta." "Le kdo ga je naučil te besede?" je zbadlo Rotijo. Spomnila se je na staro Škvinko in na Tineta, ki je ves prosti čas prebil ob njej.

"Aata se je pobil", je zavekala in v tem hipu bi pristala na vsako Tinetovo besedo, ki bi jo rekel. Nekaj se ji je pretiralo v duši, tisti mračni jez, ki je zadrževal njena čustva, da so stala mirno kakor zelena voda za zatvornicami. Zdal je vse udarilo čez in v šumečen slapu padalo globoko v dušo, odkoder je pozvanjalo neboljeno Jurčkovo brbljanje:

"Ta — ta, a — ta, a — ta."

Kakor nora je zgravoila otroka in pritisnila nase. In v tem hipu ni objemala Jurčka, objemala je Tineta, njegovo zdobljeno telo, ki zdaj leži daleč tam v Ljubljani in morda s poslednjo voljo hrepeni po njej. Ni to več hrepenenje z žegnjanja, ki je bilo grešno in žgoče, to hrepenenje je mirno in vdano kakor hrepenenje polne trave, ki čaka na roso.

Rotiji se je Tine zamislil. Ko bi Tinetovec šel danes v Ljubljano, precej bi vstala in šla z njim. Zdal se do nedelje še trije dnevi. Dolgi bodo, toda med tem časom bo lahko še kaj napelka, da ne bo šla prazna od doma. Poln cekar na naložila, da fant ne bo lačen in da bo vedel, kako zna peči.

"Šla bom, da, šla bom in povedala mu bom, da nisem bila nalašč skrbna. Na Brezje bom poročila, če se pozdravi, tako mu bom rekla in še to mu bom povedala, da ga Jurček kliče."

"Jurček, reci a — ta, a — ta." Otrok je mahnil z ročicami in začel brbljati. Rotija je šele sedaj začutila globok pomen otroške besede, ki se ji je zdel ko nezaveden krik po očetu, ki ga ima sleherni bitje na zemlji. Otrok kar ni hotel prenehati. Nazadnje se ji je z glavo zarinil pod vrat. Rotija je mirno čemela in gledala v sonce. Mimo močnih železnih križev so padale kaplje, ena za drugo, počasi, da bi jih lahko štel.

Na Skovinčevi njeni se je že kazala rjavocrna prst. Sveti Matija je dobro udaril po ledu. Ne bo še več dolgo držal. Tudi iz Rotije je izginil ves hlad. Od otroka je vela toplota in iskrenost, novo življenje, ki ima košenje neke v nostranosti, pa sega z rezvelim vrhom na zemljo.

Rotiji se k mari ni bilo, da bo kmalu plodne in da se ni zakurila v peči. So dnevi, ko je človek bolj sit od blage misli kakor od dobre hrane. Za Rotijo je bil današnji dan že tak.

Nedelja je bila sončna, sneg je kar vidoma kopnel, z odkritih tal se je prijetno kadilo. Močno je kazalo, da je pomlad na poti in da ne bo dolgo, ko se bo sneg z zadnjimi močmi upiral le še v kotanjah, kamor se soncu še ne ljubi pogledati. Dovolj ima dela na polju, zakaj plugi že čakajo, živina in ljudje so nestrpni. Drevje s koreninami tiplje, če se zemlja že ni toliko ojužila, da bo čas, ko bo treba sok pogoniti pod lubje. Neko nemirno gibanje se javlja v sleherni stvari, hrepenenje po rasti objema vsako vejico in se spreliha celo na otroke, ki s nekim veseljem gledajo v sneženega moža, ki ga je vsak dan manj. Kmalu ga bo samo še umazana luža.

Rotija je bila v soboto pri Tinetovcu. Zmenila sta se, da gresta na Čenčjico na avtobus

in se od tam potegneta v Škofjo Loko na vlak. Zgodaj bo treba vstati. Rotija tega še k mari nima, saj tako celo noč ne bo spala. Z Marjeto sta se že domenili, da bo prišla po otroka; ko bo šla od doma, bo še spal.

Tinetovec je bil Rotije vesel. Tine je bo pa tudi, je pomislil. Saj je zadnje čase dovolj priiskal za njo. Le škoda, da se ga je tako otepal. Ko bi se ga nekada, bi bilo bolje zanj. Zdal ji Tinetovec na noben način ni mogel dati prav. Fanta je spravljala samo v obup. Saj je vendar videla, da se hoče od dela pretrgati. Za koga je pa prebelil bajto, če ne zanj.

"Nekaj sveta mu bom podaril, če se bosta zmenila", je Tinetovec predel misli, ko se je Rotija poslovila. Da bi le fant prestal in da bi ga ne stisnilo. Nič ni prijetna misel, da se je na tvoji zemlji zavoljo dela kdo ubil. Bog ve, da ne. Ko bi Tinetovec vedel, da se bo to zgodilo, bi nikdar ne svetoval Tinetu v Jelovco. Četudi bi ne naredil za otroka in bi bil brez

dela pri hiši, raje bi videl, kakor da se je tako nakrenilo.

Tinetovka je pekla pogosto in pripravila lep kos svinjskega plečeta. Da bo prišel fant hitro do krvi in moči. Tinetovec je namenil, da bo kupil v Ljubljani še kakšno steklenico dobrega črnega vina.

(Dalje prihodnjič)

Pomagaite Ameriki, kupujte Victory bonde in znamke.

COMMERCIAL TELEVISION CORPORATION

Specialists in Ultra-Modern sets for NITE CLUBS and Business Establishments. Also a large variety of de luxe Home Models.

2071 E. 14 St. SU. 6650

Geo. Barberic, repr. EX. 0596

Imenik raznih društev

Slovenska ženska zveza

PODRUŽNICA ŠT. 14 SZZ
Častna predsednica Frances Ruppert; predsednica Mary Strudel; podpredsednica Antonia Svetek; tajnica Louise Keller, 766 E. 200 St., tel. KE 5656; blaginjakarica Antonia Strlekar; zapisničarka Rose Uile. Nadzorni odbor: Frances Globokar, Frances Grman in Frances Srpian. Seje se vršijo vsak prvi tork v mesecu v SDD na Recher Ave.

PODRUŽNICA ŠT. 15 SZZ
Predsednica Anna Jakič, podpredsednica Theresa Lekan, tajnica Jennie Zupančič, 4103 E. 141 St., tel. EN 0946; blaginjakarica Louise Pike, zapisničarka Julia Brzovar, rediteljica Pauline Zigmant. Nadzorni odbor: Angela Virant, Mary Lokar in Mary Stanonik. Seje se vršijo vsaki drugi ponedeljek v mesecu v šoli sv. Vida. Članice sprejemamo v mladinski oddelki takoj od rojstva, v odrasli oddelki od 14 do 55 letarosti.

PODRUŽNICA ŠT. 25 SZZ
Predsednica Jennie Krall, podpredsednica Frances Brancel, tajnica Mary Tekauc, 1410 E. 61 St., tel. EN 0946; blaginjakarica Louise Pike, zapisničarka Julia Brzovar, rediteljica Pauline Zigmant. Nadzorni odbor: Angela Virant, Mary Lokar in Mary Stanonik. Seje se vršijo vsaki drugi ponedeljek v mesecu v šoli sv. Vida. Članice sprejemamo v mladinski oddelki takoj od rojstva, v odrasli oddelki od 14 do 55 letarosti.

PODRUŽNICA ŠT. 32 SZZ
Duhovni vodja Rev. A. Bombach, predsednica Tereza Potokar, podpredsednica Frances Perme, tajnica Kettie Gole, 911 E. 232 St., blaginjakarica Helen Kovarčič, zapisničarka Ana Godar, rediteljica Jennie Sinitič. Nadzorni odbor: Barbara Baron, Karolina Peck in Frances Sokac. Seje se vršijo vsaki prvi tork v mesecu v dvorani sv. Kristine.

PODRUŽNICA ŠT. 41 SZZ
Predsednica Gertrude Koshel, podpredsednica Mary Jalovec, tajnica Ella Starin, 17814 Dillewood Rd., tel. IV 6248; blaginjakarica Ana Reboli, zapisničarka Mary Jane, Nadzornice: Margaret Rozane, Mary Milnar in Frances Mele. Seje se vršijo vsaki prvi tork v mesecu v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Kranjsko Slovenska Katoliška Jednota

DRUŠTVO SV. VIDA. ŠT. 25 KSKJ
Duhovni vodja Rt. Rev. B. J. Pon-

kov, predsednik Frank A. Turek, podpredsednik Joseph Gornik, tajnik Joseph J. Nemanich, 7505 Myron Ave.; zapisničarka Daniel Pustotnik, blaginjakarica Louis Krajc, za pregledovanje novega članstva vsi slovenski zdravniki.

Društvo zbiruje vsako prvo nedeljo v mesecu v šoli št. 2 v nove bole sv. Vida ob 1:30 popoldne. Mesecni assessment se začne pobirati ob 1:00 ponedeljek in 25 v mesecu v dvorani zvečer ob 6:00. Od 26. pa do konca meseca na domu tajnika od članstva, ki mu ni moglo plačati poprej. V društvu se sprejemajo novi člani in članice od 16 do 60 let in se jim nudi prva zavarovalnina od \$250 do \$5000. Bolniška podpora znaša \$7 in \$1400 na teden. V društvu se sprejemajo tudi otroci od rojstva do 16 let. V slučaju bolezni se naj bolnik javi pri tajniku, da dobi zdravniški list in karti in ravna naj se po pravilih Jednote.

DR. SV. LOVRENCA ŠT. 63 KSKJ
Duhovni vodja Rt. Rev. J. J. Oman, predsednik Louis Simončič, podpredsednik Anton Zidar, tajnik Anton Jordan, 9005 Union Ave.; zapisničarka J. J. Oman, blaginjakarica J. J. Oman, nadzorniki: Louis Shuster, Silvester Urban in Rose Rožnik. Zastavonice: Joseph W. Kovach in Joseph Krall. Zastopnika za SND na 80. cesti: Ignac Godec in Frank Mulh; za Maple Heights Louis Simončič; zdravniki: dr. Anthony J. Perko, dr. Michael Omer in dr. John Polin. Društvo zbiruje vsako drugo nedeljo v mesecu ob eni popoldne v SND na 80. cesti. Sprejemamo članstvo od rojstva do 60 let starosti. Bolniški assessment 65 centov na mesec in plačuje \$7.00 bolniške podpore na teden, če je član bolan pet dni ali več. Rojaki v Newburghu, pristopijo v društvu sv. Lovrenca.

DRUŠTVO SV. ANE ŠT. 150 KSKJ
Duhovni vodja Rt. Rev. J. J. Oman, predsednica Theresa Lekan, podpredsednica Theresa Godec, tajnica Josephine Winter, 3559 E. 80 St.; blaginjakarica Antonia Debelak, zapisničarka Agnes Zagar. Nadzornice: Frances Adler, Miss Helen Zupančič in Anna Zibkowski; baderonostojna Antonia Debelak; zastopnici za SND na 80 St., Theresa Lekan in Alice Arko; za S. N. D. v Maple Heights Theresa Glavič in Ana Fortuna; zastopniki za Ohio KSKJ Boosters: Aloise Fortuna in Betty Fortuna. Zdravniki dr. Perko, dr. Skur in dr. J. Polin. Seje so vsaki 3. nedeljo v mesecu ob eni popoldne v SND na 80. cesti.

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

DRUŠTVO SV. MARIJE MAGDALENE, ŠT. 162 KSKJ

Sprejema članice od 16 do 60 let. Nudi najnovejšo smrtninske certifikate od \$250 do \$5000; bolniška podpora je \$5, \$7 ali \$14 tedensko. V mladinski oddelki se sprejema članstvo od rojstva do 16 let. Odbor za leto 1947 je sledeč: Duhovni vodja Rt. Rev. B. J. Ponikvar; preds. Helena Malby, podpreds. Marjana Kuhar, tajnica Marja Hočevar, 21241 Miller Ave. Tel. IVan-hoe 0728; blaginjakarica Louise Mlakar. Zapisničarka Julia Brzovar; nadzornice: Frances Novak, Mary Skully in Dorothy Sterniša. Rediteljica in zastavonostojna Frances Kasunič; zastopnici za skupna društva fare sv. Vida Johana Krall in Marjana Kuhar; za Norwood Community Council, Marjana Kuhar in Mary Milavec. Zdravniki: M. P. Oman, Angelina Dejak-O'Donnell, J. P. Sellikar, A. J. Perko, A. Skur, L. J. Perme in C. G. Opaskar. Zastopnici za mladinske in ženske aktivnosti: Marie Gornik in Anna Slapnik. Seje se vršijo vsaki prvi ponedeljek v mesecu v novi šoli sv. Vida soba št. 2 ob 8. uri zvečer. Assessment se pobira vsaki tretji ponedeljek v vsake 25. v mesecu v ravno istem prostoru.

DRUŠTVO SV. JOZEFA ŠT. 169 KSKJ
Predsednik Frank Znidar, podpredsednik John Pedarits, fin. tajnik Joseph Ferra, 444 E. 152 St., tel. KE 7131; blaginjakarica Frances Leskovec, 19516 Shawnee Ave., tel. IV 6429; zapisničarka Anna Grajzar; blaginjakarica Mary Panchur; nadzorniki: August P. Svetek, Mildred Nalinger in Dorothy Grill. Zdravniki: dr. Skur, dr. Carl Opaskar, dr. Louis Perme in dr. Raymond Stasny. Častni duhovni vodja Mgr. Vitus Hribar duhovni vodja Rev. Celenik. Seje se vršijo vsaki tretji četrtek v mesecu ob 7:30 zvečer v Slovenskem domu na Holmes ve.

Assesment se pobira pred sejo, prvo nedeljo po seji v dvorani pod cerkvijo Marije Vnebovzete od 9 do 11. ure dopoldne ter 24. in 25. v mesecu v Slovenskem domu. Društvo sprejema otroke od rojstva do 16 let za zavarovalnino od \$250 do \$1000 brez zdravniške preiskave ter odrasle od 16 do 60 let za zavarovalnino od \$250 do \$5000 in do \$2000 bolniške podpore na dan.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA, ŠT. 191 KSKJ

Duhovni vodja Rev. Frank Brennan, predsednik Teddy Roseman, podpreds. Joseph Tichar, tajnica Ma'ilda Ropret, 19601 Klidder Ave. tel. KE 2863, blaginjakarica Alfonsa Salevic, zapisničarka Mary Merink. Nadzorniki: Frances Globokar, Ann Mestek in Leo Troha. Zdravniki: dr. A. Skur, dr. L. Perme, dr. Carl Rotter. Društvene seje se vršijo vsaki tretji četrtek v mesecu v SDD na Recher Ave. ob 8 uri zvečer.

DRUŠTVO SV. KRISTINE, ŠT. 219 KSKJ

Duhovni vodja Rev. A. L. Bombach, predsednik John Bradac in Miller Ave., podpredsednik George Matej, tajnica Jennie Gustinčič, 18900 Abby Ave., tel. KE 8328; blaginjakarica Edward Kolman, zapisničarka Anton Tekavac, nadzornice: Alice Popek, Katie Gollnar, Caroling Kallopa, zdravniki dr. Skur in dr. Rotter. Seje so vsaki 2. nedeljo v mesecu ob 2 popoldne v dvorani sv. Kristine.

DRUŠTVO KRISTUSA KRALJA, ŠT. 226 KSKJ

Predsednik Ulrich Luje, podpredsednica Josephine Trunk, tajnica Mary Zupančič, 6124 Glasas Ave. No. 2, tel. EX 4707; blaginjakarica Frank Kern, 1193 E. 60 St., tel. EX 9478; zapisničarka in poročevalka za Glasilo Julija Tomšič. Nadzorni odbor: Jennie Grčar, Anton Klančar in Billie Janša. Zdravniki vsi slovenski zdravniki. Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu ob dveh popoldne, staro posloplje SND.

Slovenska dobrodelna zveza

DRUŠTVO SV. ANE, ŠT. 4 SDZ
Predsednica Julija Brzovar, 1173 E. 60 St., podpreds. Jennie Stanonik, tajnica Jennie Suvak, 1415 E. 51 St., tel. EN 8104; blaginjakarica Josephine Orazem-Ambrozic, zapisničarka Angela Virant. Nadzornice: Mary Bradac, Rose L. Erste in Frances Okorn. Rediteljica Mary Pristov. Seje se vršijo vsako drugo sredo v mesecu. Za preiskavo novega članstva vsi slovenski zdravniki.

DRUŠTVO NAPREDNI SLOVENCI, ŠT. 5 SDZ

Predsednik Andrew Tekauc, podpredsednik John Stefe, tajnik Matt Debevec, 1110 E. 72 St., EN 6254; blaginjakarica Thomas Krač, zapisničarka Frank A. Turek. Nadzorni odbor: Srečo Erzen, Frank Stefe in Charles Kompan. Društvo zbiruje vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 9 uri zjutraj v SND, soba št. 3 (staro posloplje) na St. Clair Ave.

DRUŠTVO CLEVELANDSKI SLOVENCI, ŠT. 14 SDZ

Predsednik John Sušnik; podpredsednik Eddy Vidmar; tajnik-blaginjakarica Frank Brinovec, 961 E. 79 St., tel. EN 4122; zapisničarka Matthew Penko, 1338 E. 81 St. Nadzorni odbor: Victor Brancel, Edward Eckert in Rudy Lunder; vratar Frank Penko. Zastopnik za delniško konferenco in klub SND Frank Brancel; društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki. Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 9:30 dopoldne v SND na St. Clair Ave.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA, ŠT. 18 SDZ

Predsednik Joseph Kalčič, podpredsednik Mary Jeroni; tajnik Frank Merhar, 1021 E. 185 St.; zapisničarka Anton Striša, blaginjakarica Louis Lavrič, nadzorniki Frank Modic, Victor Hočevar in Mary Oblak; zastopnik za klub društev SND in za konferenco Frank Modic društveni zdravniki so vsi slovenski zdravniki stanojuči v Clevelandu. Seje se vršijo vsako tretjo soboto v mesecu ob 7:30 zvečer v gl. uradu SDZ.

DRUŠTVO KRALJICA MIRU, ŠT. 24 SDZ

Predsednica Agnes Zagar, podpredsednica Tereza Lekan, tajnica Jennie Zupančič, Frances Zimmerman. Nadzornice: Veronica Skufca, Mary Skufca in Mary Paulin. Društveni zdravniki so: Dr. Perko, Dr. Skur in Dr. J. Polin. Seje se vršijo vsaki tretji

torek v mesecu ob 7:30 zvečer v Slovenskem narodnem domu na E. 80 St.

Slovenska moška zveza

PODRUŽNICA ŠT. 3 SMZ
Predsednik Charles Benevol, 821 Alhambra Rd.; podpredsednik Martin Valetich, tajnik Frank Perko, 1092 E. 1774 St., tel. IV 5658; blaginjakarica Komochar; zapisničarka Joseph Hočevar. Nadzorniki James Kastelle, Frank Videmsek in Charles Marinič. Seje se vršijo vsako 2. nedeljo v mesecu ob 3. uri popoldne v Slovenskem domu na Holmes Ave., kjer plačate svoj assessment ali pa 24. in 25. v mesecu v spodnji dvorani.

PODRUŽNICA ŠT. 5 SMZ

Predsednik John Sever, 1101 E. 74 St.; podpredsednik Frank Brancel; tajnik in blaginjakarica Tony Krampe, 1003 E. 66 Pl., tel. EN 5408; zapisničarka Frank Kuhar. Nadzorni odbor: Frank Kuhar, Andy Champa in Lukas Hočevar. Podružnica zbiruje vsako tretjo soboto v mesecu zvečer v SND soba št. 4 staro posloplje. Tajnik pobira assessment vsakega 25. v mesecu.

PODRUŽNICA ŠT. 6 SMZ

Predsednik John Gorlick, podpredsednik John Kodrič, tajnik Frank Matereč, 1172 Norwood Rd., blaginjakarica Damjan Tomažin, zapisničarka Jose Grdina, nadzorniki Primož Kogoj, John Kodrič, John Urenk; zastopnik za skupna društva sv. Vida Jose Grdina. Seje so vsaki četrto nedeljo popoldne ob eni v novi šoli sv. Vida.

PODRUŽNICA ŠT. 14 SMZ

Predsednik Ivan German, podpredsednik Ivan Tancek, tajnik in blaginjakarica Charles Ribar, 302 E. 160 St., tel. KE 6175; zapisničarka Charles Strudel. Nadzorni odbor: Joseph Ferra, Joseph Podnar in Joseph Sra. Seje se vršijo vsako drugo sredo v mesecu v Hrvaškem domu na Waterloo Rd. Sprejema se člani od 16 do 60 letarosti brez zdravniške preiskave. Assessment 30 centov.

Ameriška bratska zveza

DRUŠTVO JUTRANJA ZVEZDA, ŠT. 137 ABZ

Predsednica Frances Brancel, podpredsednica Mary Bradac, tajnica-blaginjakarica Dorothy Striša, 6505 Bonar Ave., tel. EN 6254. Nadzorni odbor: Rose Levstek, Paulina Durjara in Mary Mahne; rediteljica Paula Zigmant.

Članstvo se sprejema v društvu od 16 do 55 let in otroke od rojstva do 15 let. Zavarovalnina je od \$250 do \$5,000.00. Tako za odrasle kakor tudi za mladinski oddelki. Seje so vsaki tretji četrtek v SND, soba št. 3 staro posloplje na St. Clair Ave., ob 7:30 zvečer.

Zapadna slovenska zveza

DRUŠTVO SV. KATARINE, ŠT. 23 ZSZ

Predsednica Jolana Mervar, podpredsednica Anna Švigel, tajnica Frances Ponikvar, 450 E. 118 St.; blaginjakarica Mary Butara, zapisničarka Louise Zadnik. Nadzornice: Josephine Mlakar, Theresa Annar in Mary Polnich. Rediteljica Mary Kratz. Zastopnice za skupna društva fare sv. Vida Anna Švigel in Mary Kratz. Seje se vršijo vsaki tretji tork v mesecu v starem posloplju SND na St. Clair Ave.

Katoliški borštarnji

DRUŠTVO DVOR BARAGA, ŠT. 1311 REDA KATOLIŠKIH BORŠTARJEV

Uradniki: Duhovni vodja Mgr. B. J. Ponikvar, župnik fare sv. Vida; nadborštarn Anton Hlabbe, bivši borštarn Joseph Krizan, finančni tajnik Edward Basnik, 1589 E. 133 St.; blaginjakarica Frank J. Godic, Jr., tajnik-zapisničarka Matt Basnik, 1672 E. 133 St. E. Cleveland 12. O.; nadzorniki: Lawrence Zupančič, Frank Škerl, Ludwig Marolt; sprevidateljica Louisa Erste; Frank Znidar in bolniški nadzornik Frank Perme Sr., 1133 Norwood Rd.

Društvo zbiruje vsaki tretji petek v mesecu ob 7:30 zvečer v novi šoli sv. Vida. Assessment se tudi pobira vsako nedeljo v mesecu od 9 do 11 dopoldne v novi šoli.

DRUŠTVO "MOTHER OF PERPETUAL HELP," ŠT. 1640 REDA KATOLIŠKIH BORŠTARJEV

Duhovni vodja Rev. Victor Tomc; gl. borštarn Frank Martich, 15416 Macaulay Ave., tel. IVan-hoe 4518; podborštarn Steve Stefančič; bivši borštarn Boštjan Trampus; govornik Matt Velikonje; zapisničarka Anton Groselj, 15615 School Ave., tel. POTomac 8934; fin. tajnik Frank Trepal, Jr., 894 E. 232 St., IV 7281; blaginjakarica Joe Turk; nadzorniki: Joseph Prisel, Frank Mesec, Frank Narobe, Jr.; konduktorja: Frank Nagode in Anton Arh; stražnika Mike Anžin in Lovrenc Povše; zdravniki dr. Carl G. Opaskar. Seje se vršijo vsaki drugi četrtek v mesecu ob 7:30 zvečer v cerkveni dvorani.

C. K. of Ohio

DRUŠTVO SV. ANTONA PADOVAN-SKEGA, ŠT. 138. C. K. of OHIO

Predsednik Joseph Meglich, podpredsednik John Hrovat sr. fin. in bolniški tajnik John Hrovat ml., 21601 Ivan Ave.; blaginjakarica in zapisničarka Frank A. Turek; nadzorniki: George Turek, Joseph Kostanjsek, Joseph Pajk. Društvo zbiruje vsaki tretji ponedeljek v mesecu ob 7:30 zvečer v sobi št. 2 nove šole sv. Vida.

The Maccabees

CARNIOLA HIVE NO. 493 T. M.
Past Commander Mary Bolta, Commander Christine Stvan, Lieut. Commander Josephine Glavan, Chaplain Mary Tekauc, Mistress at Arms Mary Mahne, Sergeant at Arms Pauline Zigmant, Picket Mary Petchusar, Financial Secretary Pauline Debevec, 1110 E. 72 St., tel. EN 6254, Sick Benefit Secretary Julia Brzovar, 1173 E. 80 St., tel. EN 4758. Meeting every first Wed-

nesday every month at SNH Room 1 at 7:30 P. M. General collection is held on meeting night at 7 P. M. and the 25th of every month in the lower hall of the SNH at 5 P. M. Members belonging to the Sick Benefit Fund should notify Mrs. Julia Brzovar, 1173 E. 80 St., EN 4758 when becoming ill.

Samostojna društva

SAMOSTOJNO PODPORNO DRUŠTVO LOŽKA BOLINA

Predsednik Frank Baraga, 7702 Lockyear Ave.; podpredsednik John Lekan, tajnik Frank Bavec, 1097 E. 96th St., Tel. Henderson 9183; blaginjakarica John J. Leskovec, 13716 Darley Ave.; nadzorniki: John Lokar, John Sterle in Edward Korman; zastopnik za klub SND Frank Alden; za konferenco SND John Znidaršič. Seje se vršijo vsako 3. sredo v mesecu v SND soba št. 4 staro posloplje. Društvo sprejema nove člani od 16 do 45 let a prosto pristopnino in zdravniško preiskavo. Društvo plačuje \$200 smrtnino in \$7 na teden bolniške podpore. Assessment je \$1 mesečno. Za sprejem ali pregled novih članov so vsi slovenski zdravniki. Za nadaljnje informacije se obrnite na društvene zastopnike.

SAMOSTOJNO PODPORNO DRUŠTVO DOSLUŽENCEV